

Правна и фактическа информация за случая Паничище

Незаконното строителство на пътища и лифт към Седемте Рилски езера попада в Национален парк Рила, защитени зони "Рила" (BG0002055 и BG0000495) и проекто-защитена зона "Рила - буфер" (BG0001188) и следва да бъде незабавно спряно.

път Паничище – х. Пионерска;
път х.Пионерска – х. Рилски езера;
път х.Пионерска – х.Рилски езера – за строеж на лифт;
път до м.Черната скала за строителство на водоем;
водоем в м. Черната скала и
лифт х.Пионерска – х. Рилски езера.

Според Конституцията:

Чл. 18. (1) Подземните богатства, крайбрежната плажна ивица, републиканските пътища, както и водите, горите и парковете с национално значение, природните и археологическите резервати, определени със закон, са изключителна държавна собственост.
(6) Държавните имоти се стопанисват и управляват в интерес на гражданите и на обществото.

За законното строителство на съоръженията е необходимо да са издадени валидни строителни разрешителни, концесия за ползване на изключителна държавна собственост и преценка от необходимостта от ОВОС и/или решение по ОВОС. Липсата на ОВОС и провеждане на процедура за преценка от необходимостта от ОВОС за строителство на пътища и водоеми е в нарушение на чл. 93, ал. 1 от ЗООС.

Чл. 93. (1) *Необходимостта от извършване на ОВОС се преценява за:*

- 1. инвестиционните предложения за ново строителство, дейности и технологии съгласно приложение № 2;*
- 2. (ДВ, 77/2005 - в сила три дни след 27.09.2005) инвестиционните предложения за разширение и/или промяна на производствената дейност съгласно приложение № 2;*
- 3. (ДВ, 77/2005 - в сила три дни след 27.09.2005) инвестиционните предложения за разширение и/или промяна на производствената дейност съгласно приложение № 1 към този закон и приложение № 1 към чл. 2 от Конвенцията по оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст;*
- 4. всяко инвестиционно предложение за ново строителство, дейности и технологии съгласно приложение № 1, разработени изключително или предимно за развитие и изпитване на нови методи или продукти със срок на действие не повече от две години;*
- 5. (ДВ, 77/2005 - в сила три дни след 27.09.2005) инвестиционни предложения за ново строителство, дейности и технологии в защитени територии съгласно приложение № 2 и за инвестиционни предложения за разширение и/или промяна на производствената дейност в защитени територии.*

(цитираните съоръжения попадат в Приложение 2 на закона)

(2) Необходимостта от извършване на ОВОС по ал. 1, т. 3, 4 и 5 се преценява от министъра на околната среда и водите за всеки конкретен случай и съобразно критериите по ал. 4, който се произнася с мотивирано решение.

(3) Необходимостта от извършване на ОВОС по ал. 1, т. 1 и 2 се преценява от директора на съответната РИОСВ за всеки конкретен случай и съобразно критериите по ал. 4, който се произнася с мотивирано решение.

(4) Необходимостта от извършване на ОВОС по ал. 1 се преценява въз основа на:

1. (ДВ, 77/2005 - в сила три дни след 27.09.2005) характеристиките на предлаганото строителство, дейности и технологии: обем, производителност, мащабност, взаимовръзка и кумулиране с други предложения, ползване на природни ресурси, генерирани отпадъци, замърсяване и дискомфорт на околната среда, както и риск от инциденти;

2. местоположението, в това число чувствителност на средата, съществуващото ползване на земята, относителното наличие на подходящи територии, качеството и регенеративната способност на природните ресурси в района;

3. способността за асимилация на екосистемата в естествената околна среда на:

а) защитените със закон територии и местообитанията;

б) планинските и гористите местности;

в) влажните и крайбрежните зони;

г) (ДВ, 77/2005 - в сила три дни след 27.09.2005) районите, в които нормите за качество на околната среда са нарушени;

д) силно урбанизираните територии;

е) защитените територии на единични и групови паметници на културата, определени по реда на Закона за паметниците на културата и музеите;

ж) териториите и/или зоните и обектите със специфичен санитарен статут или подлежащи на здравна защита;

4. характеристиките на потенциалните въздействия - териториален обхват, засегнато население, включително трансгранични въздействия, същност, големина, комплексност, вероятност, продължителност, честота и обратимост;

5. обществен интерес към предложението за строителство, дейности и технологии.

В нарушение на чл. 13 на ЗЗТ без разрешение на Министъра на околната среда и водите е извършено незаконното строителство на посочените обекти. Строителството е в нарушение Плана на управление на НП Рила, приет от Министерски съвет.

Чл. 13. (1) Строителството, поддържането и ползването на обекти в защитените територии се извършват в съответствие с режима на дейностите, установен по реда на този закон, със заповедта за обявяване и с плана за управление на защитените територии, устройствените и технически планове и проекти, независимо от изискванията по други закони.

(2) Строителството на нови обекти, разширението, преустройството и промяната на предназначението на съществуващи обекти, за които не се изисква оценка на въздействието на околната среда, се извършват след писмено съгласие на Министерството на околната среда и водите, независимо от разрешението, които се изискват по други закони.

В нарушение на чл. 21 на ЗЗТ се извършва пристрояване на съоръжение лифт х. Пионерска – х. Рилски езера, естествено нарушаване на водните течения и техните прилежащи територии, замърсяване на терените с отпадъци, извеждане на гола сеч в клеково насаждение, строителство на пътища.

Чл. 21. В националните паркове се забраняват:

1. (ДВ, 48/2000 - в сила три дни след 13.06.2000) строителство, освен на туристически заслони и хижи, водохващания за питейни нужди, пречиствателни съоръжения, сгради и съоръжения за

- нуждите на управлението на парка и обслужването на посетителите, подземни комуникации, ремонт на съществуващите сгради, пътища, спортни и други съоръжения;
2. производствени дейности, с изключение на поддържащи и възстановителни дейности в горите, земите и водните площи;
 3. извеждане на голи сечи;
 4. използване на изкуствени торове и други химически средства;
 5. внасяне на неприсъщи за района растителни и животински видове;
 6. паша на кози, както и пашата в горите извън ливадите и пасищата;
 7. събиране на билки, диворастящи плодове и други растения и животни на определени места;
 8. събиране на вкаменелости и минерали, увреждане на скални образувания;
 9. нарушаване на естественото състояние на водни площи, водни течения, техните брегове и прилежащи територии;
 10. дивечоразвъдна дейност и ловуването, освен при регулиране на числеността на животинските видове;
 11. спортен риболов и риборазвъждане на определени места;
 12. замърсяване на водите и терените с битови, промишлени и други отпадъци;
 13. бивакуване и палене на огън извън определените места;
 14. намеса в биологичното разнообразие;
 15. (ДВ, 28/2000 - в сила три дни след 04.04.2000) събиране на редки, ендемитни, реликтни и защитени видове, освен за научни цели;
 16. други дейности, определени със заповедта за обявяване на защитената територия и плана за управление.

В нарушение на чл. 31 от ЗБР и § 14 на ПР на ЗИД на ЗБР от 2007 г. и Наредба по чл.31а на ЗБР се извършват дейности на територията на защитени зони Рила без задължителната оценка за съвместимост с предмета и целите на защитената зона.

Чл. 31. (ДВ, 88/2005 - в сила от датата на влизането в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз) (1) Плановете и програмите по чл. 30, ал. 1 и инвестиционните предложения, които поотделно или във взаимодействие с други планове и проекти могат да окажат отрицателно въздействие върху защитените зони, се оценяват за съвместимостта им с целите на опазване на съответната защитена зона.

(2) Възложителят на плана, програмата или инвестиционното предложение по ал. 1 уведомява на най-ранен етап съответния компетентен орган по ал. 6 за своето намерение.

Чл. 31а. (ДВ, 88/2005 - в сила три дни след 04.11.2005) (1) Условието и редът за извършване на оценката по чл. 31 се определят с наредба, приета от Министерския съвет.

Такава оценка не е издадена, което може да доведе до налагане на санкции срещу Българската държава. Санкциите в размер на милиони евро, които ще бъдат плащани от българските данъкоплатци.

В момента се строят:

Път Паничище - хижа Пионерска, широк между 10 и 14 м (вече положеният асфалт е ширина 7м, с банкети между 3 и 7м) - за същия не е издадена преценка за необходимостта от оценка за въздействието върху

околната среда и решение по оценка за въздействието върху околната среда. Пътят влиза на територията на Национален парк Рила 6 дка, кметът на Сапарева баня, че навлизането е в сервитута на пътя, а не парка. Пътят по документи и карти се води горски път, а кметът на Сапарева баня твърди, че е IV-класен път от републиканската пътна мрежа. За съжаление, такава категория пътища вече няма.

Път хижа Пионерска – хижа Рилски езера, широк между 7 и 10 м ("За 15 мин може да бъдете задминати от няколко джипа, камиони и бетоновоз, шофьорите, чиито шофьори с сърдят, че не отскачат бързо встрани", твърдят очевидци – туристи: "На практика с кола и джип може да се качите безпрепятствено до новата хижа на Езерата и никой няма да ви каже "гък!" На табелата "Забранено движението на моторни превозни средства" думите "забранено" са замазани с бяла боя?!") – няма данни пътят да е съгласуван с Дирекция на национален парк и за същия да са издавани преценка за необходимостта от оценка за въздействието върху околната среда и решение по оценка за въздействието върху околната среда. По пътя се движат моторни превозни средства въпреки изричната забрана, повече от 1,7 км попада в Национален парк Рила. От МОСВ в пресконференция на 11.10.2007 г., заявиха, че пътят е съгласуван с тях, но са откили нарушения на позтавените изисквания – натрупвания на земни маси отстрани на пътя.

Път хижа Пионерска – хижа Рилски езера – за построяване на лифт: Няма данни пътят да е съгласуван с Дирекция на национален парк "Рила" и за същия да са издавани преценка за необходимостта от оценка за въздействието върху околната среда и решение по оценка за въздействието върху околната среда. По пътя се движат тежки машини и бетоновози, поради което е силно изровен, попада повече от 1,5 км в Национален парк "Рила".

Път м. Черната скала – Паничище – няма данни пътят да е съгласуван с Дирекция на национален парк "Рила" и за същия да са издавани преценка за необходимостта от оценка за въздействието върху околната среда и решение по оценка за въздействието върху околната среда. По пътя се движат тежки машини и бетоновози, изцяло попада в Национален парк "Рила". Кметът на Сапарева баня твърди, че има съгласувателно писмо от бившия заместник-министър на околната среда и водите, г-жа Фатме Илияз. Дори това да е вярно, писмото не е законно основание за пътя.

Лифт хижа Пионерска – хижа Рилски езера – В нарушение на чл. 92, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда се извършва строителство на лифт с дължина над 1 км без провеждане на задължителна процедура за оценка на въздействието върху околната среда.

Чл. 92 ал. 1 Оценка на въздействието върху околната среда задължително се извършва на:

1. инвестиционните предложения за строителство, дейности и технологии съгласно приложение № 1;

За лифта е издадено решение по ОВОС от преди повече от 10 години, по реда на стария Закон за опазване на околната среда. Има данни, че решението по ОВОС е за съоръжение с различен капацитет от строящия се в момента лифт, както и че част от първоначално разрешеното трасе е изместено.

Лифтът попада на територията на Национален парк Рила около 1 км.

Данните по документи и терен, сочат, че в нарушение на чл. 16 и чл. 16а от Закона за държавната собственост длъжностни лица от Община Сапарева баня и Рила спорт АД си позволяват да строят в имот - изключителна държавна собственост - Национален парк "Рила" без учредена концесия или процедури по чл. 16, ал.2 ЗДС. Същите използват не по предназначение имотите, включени в Националния парк Рила, като извършват пристрояване и ново строителство на посочените обекти.

Чл. 16. (1) (ДВ, 64/2006 - в сила три дни след 08.08.2006) Имоти - публична държавна собственост, не могат да се използват не по предназначение и да се предоставят на трети лица, освен в случаите по ал. 2 и 5 и по чл. 16а.

(2) (ДВ, 36/2006 - в сила от 01.07.2006) Отделни имоти или части от имоти - публична държавна собственост, могат да се отдават под наем по реда на чл. 19, ал. 1 за срок до 5 години, при условие че се използват съобразно предназначението им и не се възпрепятства осъществяването на дейностите, за които са предоставени за управление.

(3) (Отм. - ДВ, 36/2006 - в сила от 01.07.2006)

(4) (Отм. - ДВ, 36/2006 - в сила от 01.07.2006)

(5) (ДВ, 64/2006 - в сила три дни след 08.08.2006) Едноличните търговски дружества с държавно имущество и държавните предприятия, които по силата на закон ползват, управляват или експлоатират обекти - публична държавна собственост, както и лицата, на които е предоставена концесия за обекти - публична държавна собственост по Закона за концесиите, в съответствие с решението по чл. 39, ал. 1 от Закона за концесиите, могат да отдават под наем по реда на чл. 19, ал. 1 за срок до 5 години части от предоставените им обекти - публична държавна собственост, пр

Тогавааният Комитет по горите преди повече от 10 години отдава концесия на Община Сапарева баня с изрично условие да не се прехвърля на трети лица. Към датата на учредяване на правото на ползване цялата територия на лифта попада в Държавен горски фонд, По-късно след обявяване на Национален парк Рила част от територията попада в него, част в горски фонд, като по-късно Община Сапарева баня води дела срещу държавата, които спечелва като горския фонд преминава в общински.

По-късно Рила спорт АД купува Атомик Инвест, смесена фирма с общински участие, изграждаща лифта.

Според коалицията е нужно отдаване на концесия с валидна процедура на площта на лифта, попадаща в Националния парк Рила, както и валидна процедура по ОВОС и оценка за съвместимост.

Видно от справка от Министерски съвет в Националния концесионен регистър няма вписани концесии на територията на Община Сапарева баня за НП "Рила".

Водоем до м. Черната скала в НП Рила - няма данни за издадени разрешителни. Коалицията е подала искане за същите по реда на Закона за достъп до обществена информация.

Водохвация на р. Горица, местността Черна скала - няма данни за издадени разрешителни. Коалицията е подала искане за същите по реда на закона за достъп до обществена информация.

Строителство на хотели на Паничище: По данни на инвеститора, Рила спорт АД, легловата база в Паничище ще достигне около 10 000 места. При приемането на Подробен устройствен план на Паничище изрично условие е легловата база да не надхвърля 5 000 места.

В нарушение на чл.144 от ЗУТ главният архитект на Община Сапарева баня одобрява инвестиционни проекти на посочените обекти без представяне на документ за собственост и учредени вещни права и административни актове, необходими за разрешаване на строителство по ЗООС.

Чл. 144. (ДВ, 65/2003 - в сила три дни след 22.07.2003) (1)

Инвестиционните проекти, по които се издава разрешение за строеж, се съгласуват и одобряват след писмено заявление на възложителя и след представяне на:

1. документи за собственост, а за сгради на жилищностроителни кооперации - и влязло в сила решение на общото събрание за приемане на проекта;
 2. виза за проектиране в случаите по чл. 12, ал. 3, чл. 41, ал. 2, чл. 50, 51, 59, чл. 133, ал. 6 и чл. 134, ал. 6;
 3. три копия от инвестиционния проект в обхват и съдържание, определени с наредбата по чл. 139, ал. 5;
 4. (ДВ, 77/2005 - в сила три дни след 27.09.2005) административните актове, които в зависимост от вида и големината на строежа се изискват като условие за разрешаване на строителството по Закона за опазване на околната среда или специален закон;
 5. (ДВ, 65/2004 - в сила три дни след 27.07.2004) оценка за съответствието, изготвена по реда на чл. 142, ал. 6;
 6. (ДВ, 65/2006 - в сила от 11.08.2006) разрешително за изграждане на водовземно съоръжение за подземни води и/или разрешително за водовземане, и/или разрешително за заустване на отпадъчни води, издадени по реда и в случаите, предвидени в Закона за водите.
- (2) Условието за ползване на вода за питейни, производствени и противопожарни нужди, за изпускане на отпадъчни води, за ползване на електроенергия, за съобщителни връзки, за топлинна енергия и за газоснабдяване се осигуряват от организациите, предоставящи обществени услуги, при условията и по реда на специалните закони.
- (3) Инвестиционните проекти се одобряват или се отказва одобряването им от органа по чл. 145:
1. (ДВ, 65/2004 - в сила три дни след 27.07.2004) при изготвена оценка по чл. 142, ал. 6, т. 2 - в 7-дневен срок от внасянето им;
 2. (ДВ, 65/2004 - в сила три дни след 27.07.2004) при изготвена оценка по чл. 142, ал. 6, т. 1 - в едномесечен срок от внасянето им.

Тъй като всички тези закони се нарушават се нарушава и основното изискване на Конституцията:

Чл. 4. (1) Република България е правова държава. Тя се управлява според Конституцията и законите на страната.

